

שבת קלג. (המשנה) עד קלד. (סוף העמוד)

ביאורי מושגים
 א. 'זה אלי ואנוהו' - הגמרא קובעת שהחייב לעשות מצוות בצורה אסטטית ויפה אינו הידור אלא חלק מגוף המצוה. לכן מותר לחתוך בשבת חלקים שאינם מעכבים את המילה (כל עוד עסוק במילה כמובן) כיוון שאם יחתוך אותם המילה תהיה יותר יפה ונאה.
 ב. משמעות ברית המילה - רש"י (קלד. ד"ה האחרון) קובע שחלק ממצות הברית היא הטפת דם. מדבריו עולה שלמצות המילה יש שני חלקים: הסרת הערלה, והטפת דם. הסרת הערלה היא תיקון גוף האדם (המילה) והטפת הדם היא כריתת ברית ביננו לבורא (הברית).

שיטה זו הסוברת שסיום המעשה הפיזי הוא סיום המעשה ההלכתי היא כשיטת חכמים בעניין לחם הפנים.
 חכמים דורשים שמיד כשהלחם הישן מורד מהשולחן יוכנס במקומו לחם חדש.

המשפט הראשון ('כל') מלמד על רצועות עור קטנות ('ציציו') בגודל שאינו מעכב את המילה:
 אם עסוק במילה - מותר לחותכן.
 כשגמר את המילה - אסור לחותכן.

המציצה היא סכנת נפשות ולכן אם מוהל לא מוצץ יש להדיח אותו מתפקידו.
 (ההבנה החלופית שהגמרא דחתה: מציצה היא רשות. היא מותרת בשבת לא בגלל פיקוח נפש אלא כיוון שהדם כנוס בגוף ואין איסור להוציא דם כנוס).

בי"ט מותר לטחון את הכמון ביד - כיוון שמלאכת אוכל נפש הותרה

האיסור על עירוב יין ושמן הוא על עירוב יסודי, עירוב קל מותר.

משנה
מותר לעשות את כל צרכי המילה בשבת:
 מוהלים חיתוך הערלה, פורעים קריעת הקרום הדק שמתחת לערלה, מוצצים את הדם מהפצע, נותנים תחבושת וכמון כמון שחוק המועיל לרפואה.
 אם אין כמון שחוק - לועס בשיניים, אם אין תערובת של יין ושמן - נותנם לחוד, אם אין חלוק בגד המגן על האבר מוכן - ישים סמרטוט, אם אין סמרטוט בביתו - יכרכנו על אצבעו ויביאו ממקום אחר.

הזהירות בברית מילה
 אסור שהחוטאים של התחבושת יגעו באבר - מחשש שזה יפצע אותו ויסרס אותו.
 תינוק אדום (עודף דם) או ירוק (חוסר דם) - אין למול מחמת הסכנה.

מילה חלקית
 אדם בוגר שמל את עצמו ולא סיים את המילה - חייב כרת משום שביטל מצות מילה.
 מוהל שהחל למול תינוק בשלהי השבת ולא היה מספיק זמן לסיים את המילה בשבת - חייב כרת משום **חילול שבת** (כיוון שחתך בשבת בלי שקיים בכך מצוה).

מלאכות ביום טוב

1. אין לסנן חרדל אבל מותר לסנן ביצה - בחרדל הברירה ניכרת ובביצה לא.
2. אין ממתקין חרדל בגחלת מעץ - משום כיבוי. אבל ממתקין אותו בגחלת מתכת - אין שם בעיה של כיבוי כיוון שהיא לא נעשית פחם.
3. מותר לשים בשר על גחלי עץ - על אף שהוא מכבה (וכזכור בחרדל אסור) מותר כיוון שחרדל ניתן היה להכין בערב יום טוב אבל בשר אם מכינים מאתמול הוא פחות טעים.
4. אסור להכין גבינה - ניתן להכין אותה מערב יום טוב והיא תהיה טעימה באותה מידה אם לא יותר.